

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt all questions.
2. All questions carry equal marks.

Q.1 a) Discuss the ideas about state as stated by Mahadev Govind Ranade. [20]

OR

b) Elaborate upon Mahatma Gandhi's philosophy of state.

Q.2 a) Discuss Rabindranath Tagore's view on Nationalism. [20]

OR

b) Explain Vinayak Damodar Savarkar's concept of Hindu Nationalism.

Q.3 a) Discuss Gopal Ganesh Agarkar's views on social reforms. [20]

OR

b) Explain Dr. B.R. Ambedkar's views on Radical Reforms.

Q.4 a) Discuss Pandit Jawaharlal Nehru's ideas on Democratic Socialism. [20]

OR

b) Describe the main themes of Ram Manohar Lohia's thoughts on Socialism.

Q.5 Attempt any two short notes. [20]

- a) Sarvajanik Sabha
- b) Sarvodaya
- c) Dr. Ambedkar's views on Democracy
- d) Saptakranti

*****

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

- सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ अ) महादेव गोविंद रानडे यांनी सांगितलेल्या 'राज्य' संकल्पनेची चर्चा करा. [२०]
किंवा
ब) महात्मा गांधींच्या राज्यविषयक तत्त्वज्ञानाचे विस्तृत विवेचन करा.
- प्र.२ अ) रवींद्रनाथ टागोरांच्या राष्ट्रवादविषयक विचारांची चर्चा करा. [२०]
किंवा
ब) विनायक दामोदर सावरकर यांची 'हिंदु राष्ट्रवाद' ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- प्र.३ अ) समाजसुधारणे विषयीच्या गोपाळ गणेश आगरकरांच्या विचारांची चर्चा करा. [२०]
किंवा
ब) डॉ बी. आर. आंबेडकरांच्या मुलगामी सुधारणा विषयीचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा.
- प्र.४ अ) पंडित जवाहरलाल नेहरू यांच्या लोकशाही समाजवाद या संकल्पनेची चर्चा करा. [२०]
किंवा
ब) राम मनोहर लोहीया यांच्या समाजवादावरील प्रमुख कल्पनांचे वर्णन करा.
- प्र.५ कोणत्याही दोन टिपा लिहा. [२०]
अ) सार्वजनिक सभा
ब) सर्वोदय
क) आंबेडकरांची लोकशाही संकल्पना
ड) सप्तक्रांती

*****